

Stockholm den 25 november 2016

Ert dnr: **M2016/02399/Ee**

Miljö- och energidepartementet
Stockholm

Naturskyddsföreningens svar på remissen Energimyndighetens rapport "Kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet"

Energimyndigheten har av regeringen fått i uppdrag att analysera frågor kopplade till elcertifikatsystemets framtid, bland annat hur systemet behöver vara utformat för att kunna fungera i en situation där endast Sverige beslutar om nytt mål efter 2020. Energimyndigheten har redovisat uppdraget en rapport "kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet". I rapporten redovisas även uppdraget att föreslå kvoter för att förlänga och utöka elcertifikatsystemet med 18 TWh elcertifikat till 2030.

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen är positiv till att utöka och förlänga elcertifikatsystemet. Nya elcertifikat är viktiga och nödvändiga för att Sverige ska kunna nå ett hållbart energisystem som bygger på förnyelsebara energikällor.

Naturskyddsföreningen har följande synpunkter på utredningen:

- *För att klara klimatöverenskommelser, snabbt avveckla kärnkraften och satsa på åtgärder som på ett miljöeffektivt sätt elektrifierar områden som ännu är beroende av fossila bränslen i Sverige bör elcertifikatsystemet utformas så att utbyggnaden av elproduktion sker kraftfullt från det att systemet träder i kraft, alternativt sker i jämn takt under systemets driftperiod. Naturskyddsföreningen är emot att senarelägga en utbyggnad.*
- *Små solcellsanläggningar bör omfattas av elcertifikat.*
- *Viktigt att utbyggnaden av ny förnybar elproduktion sker på ett miljöanpassat sätt.*
- *Systemet bör inte i första hand stödja industriprocesser som "kortsiktigt" optimeras för elproduktion på grund av inkomster från elcertifikat, eller småskalig vattenkraft med låg effekt. Naturskyddsföreningen anser inte heller att systemet bör gynna användning av torv för energiändamål.*

Naturskyddsföreningen är positiv till elcertifikatsystemet och anser att systemet är ett viktigt verktyg för att nå ett effektivt och hållbart energisystem. Nya elcertifikat är viktiga och nödvändiga för att Sverige ska kunna bli ett föregångsland och på sikt nå ett hållbart och effektivt energisystem som bygger på förnybara energikällor. Föreningen har följande synpunkter på utredningen och nya elcertifikat:

En kraftfull utbyggnad av förnybara kraftslag i en snar framtid maximerar miljönyttan

Sverige och regeringen har nyligen ratificerat Parisavtalet och således åtagit sig att delta i arbetet med att förhindra att den globala växthuseffekten orsakar en temperaturökning över 1,5 grader. Samtidigt är det viktigt att snarast påbörja avvecklingen av kärnkraften. Vidare finns stora miljövinster i att elektrifiera transportsystemet genom att t ex styra mot fler person- och godstransporter via järnväg, samtidigt som bil- och lastbilstransporterna bör minska. På den internationella arenan bör dessutom Sverige vara ett föredöme och visa på möjligheter och fördelar med att implementera klimatsmarta lösningar. Detta medför stora utmaningar och kräver kraftfulla åtgärder som innebär energieffektivisering och mer förnybar elproduktion. Det är därför viktigt att inte fördröja satsningar via styrmedel för att bygga ut den förnybara elproduktionen. Av klimatskäl är det dessutom av vikt att inte skjuta på åtgärder för att minska klimatpåverkan. Nyttan av att tillföra hållbar elproduktion nu är avsevärt större än att vänta med investeringen. Dessutom är det ekonomiska läget för nya investeringar gott med anledning av de relativt låga räntenivåerna. Naturskyddsföreningen vill därför se att ett certifikatsystem som gynnar en kraftfull utbyggnad redan i en inledande fas eller som andra alternativ en linjär certifikatkurva som inte bidrar till att man skjuter på viktiga investeringsbeslut.

Små solcellsanläggningar bör omfattas av certifikat och administrationen bör förenklas

Naturskyddsföreningen anser att småskaliga solcellsanläggningar fyller en viktig funktion i energisystemet, att exkludera små anläggningar från elcertifikat inte bara missgynnar små anläggningsägare rent ekonomiskt, utan är också fel då certifikaten är viktiga ur ett utbildnings-/kunskapsperspektiv. Solcellsägare bör inte exkluderas utan inkluderas som viktiga aktörer. Genom att tilldelas certifikat blir dessa aktörer en del av systemet och får djupare kunskap om energisystemet. Utöver att små anläggningsinnehavare får samma ekonomiska fördel så bör inte den ”psykologiska” samhällseffekten underskattas. Den administrativa delen kan dock ses över och betydligt förenklas för dessa aktörer.

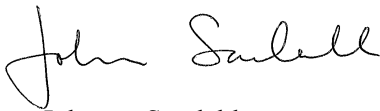
Viktigt att utbyggnaden av ny elproduktion sker på ett miljöanpassat sätt

All elproduktion innebär någon form av miljöpåverkan. Det är viktigt att de nya certifikaten inte styr fel och att den nödvändiga utbyggnaden av förnybar kraft inte skapar miljöskadliga effekter som kan undvikas. Etableringar bör genomföras med stor hänsyn till lokala miljöförutsättningar så att inte fågelliv eller andra känsliga arter tar skada av t ex vindkraftsetableringar. Anläggningar bör även miljöanpassas genom att t ex vattenkraft inte tillåts torrlägga älvsträckor samt förses med funktionella upp- och nedströmspassager med hänsyn till den biologiska mångfalden. Detta är inte en aspekt som direkt bör regleras i elcertifikatsystemen, men en större förståelse är viktigt så att inte certifikaten styr fel. Den större miljöhänsynen kan exempelvis regleras i tillståndprocessen.

Var restriktiva och begränsa certifikat som styr kortsiktigt

Certifikaten bör gynna elproduktionsanläggningar som nyligen effektiviserats eller som, bortsett från vattenkraft, är nybyggda. Systemet bör dock vara restriktivt i den mening att det inte i första hand stödjer industriprocesser som ”kortsiktigt” optimeras för elproduktion på grund av certifikatinkomster. Det bör också ha en restriktiv hållning till småskalig vattenkraft, med anledning av den relativt stora miljöbelastningen kopplat till en relativt liten elproduktion. Det är viktigt att certifikaten leder till ett långsiktigt förnybart krafttillskott. Man bör undvika att stimulera industriprocesser vars verksamhet inte direkt är energirelaterad utan fokuserad på andra produkter. Risker att certifikaten styr fel bör minimeras och den varaktiga förnybara elproduktionen har större förutsättningar att styra elsystemet på ett effektivt sätt än industriprocesser där elproduktion är ett sekundärt mål.

Naturskyddsföreningen anser inte att elcertifikatsystemet bör gynna användning av torv för energändamål. Dikning av torvmark leder såväl till växthusgasutsläpp som till oxidation av torven. Oavsett om torvmarken är dikad eller inte så har den dessutom en klimatpåverkan i paritet med fossila bränslen. En ökad omfattning av torvbrytning skadar även vattenkvalitet, vattenhushållning, biologisk mångfald och kulturmiljö.

Johanna Sandahl
Ordförande

Jesper Peterson
Handläggare